

הפקולטה למדעי הרוח ע"ש לסטר וסאלי אנטין
החוג להיסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה

הנחיות להגשת הצעת מחקר לעבודת גמר (מ"א)

הסבר כללי

מסלול המ"א המחקרי הוא אחד ממסלולי הלימודים לתואר השני בחוג להיסטוריה של המזרח התיכון. הצעת מחקר רצוי להגיש בתום שנת הלימודים הראשונה למ"א, אך לא יאוחר מסוף הסמסטר הראשון בשנה"ל השנייה לתואר. הצעות המחקר נשלחות לשיפוט ע"י מרצה נוסף/ת (בדרך כלל אחד/ת, אך לעיתים יותר) שאיננה המנחה.

עבודת גמר יש להשלים לכל המאוחר במהלך השנה השלישית ללימודי המ"א. עבודת מ"א אינה חייבת לכלול חידושים מחקריים, למרות שלעיתים נכתבות עבודות גמר חדשניות. רוב עבודות הגמר מסכמות את מצב המחקר, מצביעות על מקורות להרחבת גוף הידע, ומציגות כיוונים אפשריים לעבודות מחקר מתקדמות בשלב הדוקטורט.

הנחיות מפורטות

- אורכה של הצעת המחקר לא יעלה על 6 עמודים, והרשימה הביבליוגרפית לא תכיל יותר מ- 3 עמודים.
- את ההצעה יש להדפיס על דפי A4, ברווח כפול, עם שוליים שאינם נופלים מ- 2.5 ס"מ מכל צד.
- יש להגיש ההצעה למזכירות התואר השני, ובנוסף לשגר את ההצעה כצורפה (attachment) להודעת דוא"ל שתישלח אל anatg@tauex.tau.ac.il
- ההצעה תורכב מראשי הפרקים הבאים, אשר יופיעו בתוכה ככתבם וכלשונם, מודגשים ומתחתם קו (bolded and underlined):

1. **הגדרת הנושא ומיקומו בזמן ובמרחב (כ- 1 עמודים)**

בסעיף זה יש לפרוש את הסיפר ההיסטורי במסגרתו ממוצב המחקר המוצע. יש לציין מהן הסוגיות העיקריות שיידונו במחקר ולנמק את השיקולים שהביאו לבחירת הזמן והמרחב: מדוע נבחרו נקודת ההתחלה ונקודת הסיום? ולחילופין – מדוע לגבי הסוגיות המחקריות שנבחרו (למשל תהליכים חברתיים או תרבותיים) אין מקום לציין נקודות התחלה וסיום מוגדרות? מדוע יש לבחון את הסוגיה הנבדקת במחקר דווקא במרחב הספציפי שנבחר? מדוע המרחב שנבחר מתאים יותר מחלופות אחרות?

הפקולטה למדעי הרוח ע"ש לסטר וסאלי אנטין
החוג להיסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה

2. השיח המחקרי (היסטוריוגרפי) בנושא (כ- 2 עמודים)

כאן יש לגולל את ההיסטוריה של העיסוק בסוגיות המרכזיות שנבחרו לדיון במחקר. מי המחברים העיקריים המשתתפים בשיח ואשר תרמו לבניית גוף הידע בנושא הנחקר? מהן הגישות המחקריות העיקריות על-פיהן טופל הנושא? מהן התיזות המרכזיות בשיח ומי גיבש אותן? מהן המגבלות והיתרונות בתיזות העיקריות בשיח הקיים ומדוע? מהן ה"לאקונות" בשיח, ומדוע הן לא טופלו עד כה? האם ישנן גישות פרשניות או תיאורטיות רלוונטיות לסוגיות הנבדקות במחקר?

3. שאלות-חקר והנחות-יסוד (כ- 1 עמודים)

בפרק זה יש להציג מספר שאלות (בין 2 ל-4), מנוסחות עם סימן שאלה בסופן, אשר בדעת המחבר/ת להשיב עליהן בעבודת המ"א. לאחר כל שאלה, יש להסביר את חשיבותה בעבודה, את הנחות היסוד מהן היא נובעת, ואת תרומתה לשיח המחקרי בסוגיות הנידונות.

4. תשובות אפשריות לשאלות-החקר (כ- 1 עמודים)

בחלק זה בהצעת המחקר יש להעלות את ההשערות העיקריות המנחות את התלמיד/ה בחיפוש תשובות לשאלות-החקר שהועלו בסעיף הקודם. יש להצביע על תשובות אפשריות לאור הבדיקות שנעשו בשלב המקדמי והחומר שאותר עד כה.

5. מקורות המחקר (כ- 1 עמודים)

כאן יש לפרט את המקורות העיקריים בהם ייעשה שימוש במהלך העבודה. יש להציג את המקורות תוך חלוקה לסוגים, כל סוג תחת ראש פרק מודגש. בחלק זה אין להציג עבודות מחקריות, למעט אם העבודה עוסקת בניתוח היסטוריוגרפי ואלה הם מקורותיה העיקריים. אם ישנה בעייתיות מיוחדת במקורות הקיימים, יש להתייחס לכך כאן.

6. רשימה ביבליוגרפית (כ- 3 עמודים)

את הרשימה הביבליוגרפית יש לערוך במידרג ענייני, החל ממקורות ראשוניים למחקר הספציפי המוצע, וכלה בספרות המחקרית הרלוונטית לנושא, הן מהבחינה ההיסטורית והן מהבחינה התיאורטית.